

Arabische Golfregio: streven naar

Overheden in het Arabisch Golfgebied proberen de zelfvoorzieningsgraad van pluimveevlees en eieren op een hoger niveau te krijgen en de productie te stimuleren. Voor consumptie-eieren lijkt de mogelijkheid zeker aanwezig en de grootste markt in de regio, Saoedi-Arabië, is het al. De ontwikkeling van de pluimveevesector biedt perspectief, maar kent ook veel uitdagingen. Om de concurrentie met goedkope diepvriesproducten aan te kunnen, moet er flink worden geïnvesteerd in waardevermeerdering en kostenreductie in de gehele productieketen, maar vooral ook in de kwaliteit van het management en personeel.

Dat er in het Arabisch Golfgebied een grote markt is voor pluimveeproducten lijkt geen twijfel. Pluimveevlees en eieren vormen de belangrijkste bron van dierlijk eiwit voor de bevolking. Saoedi-Arabië spant de kroon met een consumptie van ruim 40 kg pluimveevlees per persoon per jaar (totale marktomvang 1,1 miljoen ton/jaar). De consumptie van eieren ligt daar rond de 110 stuks per persoon per jaar. In de VAE ligt de consumptie zelfs nog hoger met 60 kg per persoon per jaar (FAO-statistiek). De snelle bevolkingsgroei van tussen 2-4% per

jaar en de populariteit van fast food in de GCC-staten (Saoedi-Arabië, VAE, Koeweit, Oman, Bahrein en Qatar) staan garant voor een verder stijgende behoefte aan pluimveeproducten in de komende jaren. In meer dan 60% van de vleesbehoefte in deze regio wordt voorzien door importen. Er zijn echter wel verschillen per land. Zo produceert de VAE maar ongeveer 20% van de eigen behoefte aan pluimveevlees, waar Saoedi-Arabië voor 55% zelfvoorzienend is. Brazilië is de belangrijkste buitenlandse leverancier, gevolgd door Frankrijk. De

zelfvoorzieningsgraad in Saoedi-Arabië stagneert al een aantal jaren, onder meer door de gevolgen van een uitbraak van aviëaire influenza in 2007.

Sectorschets

Saoedi-Arabië telt ruim 500 geregistreerde pluimveebedrijven en de VAE rond de 40. Het zijn veelal middelgrote tot grote bedrijven. De sector is in de jaren '70 tot ontwikkeling gekomen, toen overheden massaal subsidies verstrekten om de landbouwproductie in de woestijn op poten te zetten. Enkele grote bedrijven domineren de markt in Saoedi-Arabië, zoals Fakieh, Al Wadi, Rawda en Al Watania. De afgelopen jaren hebben zich nieuwe spelers op de markt gemeld zoals Arasco Food (veevoeders) en Almarai (zuivel), die de pluimveesector zien als een aantrekkelijke diversificatie-optie. In de eierproductie is Sadco een grote speler. Dit bedrijf heeft ook het enige eiverwerkende bedrijf (pasteurized liquid egg) in de regio.

Veevoer wordt lokaal geproduceerd uit (steeds meer) ingevoerde componenten en met kennis van buitenlandse veevoederbedrijven en -toeleveranciers. De toeleverende industrie is gebaseerd op kennis en producten van buitenlandse bedrijven. Dit geldt voor uitgangsmateriaal, maar ook veterinaire medicijnen, slachthuisinrichting, automatisering van bedrijfsprocessen, machines voor verdere verwerking en afvalverwerking.

Waar de markt traditioneel bestaat uit de verkoop van hele kuikens, begint de verdere verwerking steeds meer aandacht te krijgen, deels vanwege de behoefte van de fast foodketens, maar deels ook omdat hier de kans ligt om de concurrentie met ingevroren diepgevroren producten aan te gaan.

Overheidsmaatregelen

Het jaar 2008 bracht in Saoedi-Arabië een kentering van het landbouwbeleid. De enorme watertekorten en problemen met de kwaliteit van het grondwater

Foto: www.bigdutchman.de

zelfvoorziening

nooten de regering om de productie van tarwe te beëindigen en de productie van groenvoeders te ontmoedigen. Na de voedselprijzen crisis besloot de regering dat men verder wil investeren in de zelfvoorziening van verse producten en productie van granen en veevoeders buiten de landsgrenzen gaat zoeken. Pluimveevlees en eieren, maar ook groente, fruit en melk krijgen prioriteit. Er zijn subsidies beschikbaar

praktijken van Brazilië, maar tot een zaak in WTO-verband is het nooit gekomen. De regering verwacht van de pluimveesector dat zij goede en goedkope eiwitten voor de burger produceert; door de importen blijft er druk op de vleesprijs.

In de VAE is er minder directe financiële steun van de overheid, al stimuleert het emiraat Abu Dhabi wel de ontwikkeling

Dierziekten

De uitbraak van aviaire influenza in 2007 heeft veel bedrijven in de problemen gebracht en tot op de dag van vandaag worstelt men met de gevolgen. Eerst nu pas heeft de productie weer de omvang van vóór de uitbraak bereikt. Onlangs heeft de belangrijkste financier van de landbouwsector in Saoedi-Arabië, het Agricultural Development Fund, de doelen voor de

‘Overheid zoekt oplossingen buiten de landsgrenzen’

Foto: HatchTech

gekomen voor de invoer van veevoeders. Bovendien verstrekt de Agricultural Development Fund al jaren aantrekkelijke leningen en subsidies voor investeringen.

Vanuit de pluimveesector wordt regelmatig geklaagd over de vermeende dumping-

van projecten in het westen van het land door grond, infrastructuur en wateraanvoer beschikbaar te stellen, maar ook veterinair advies en bepaalde veterinaire producten. De VAE importeert pluimveevlees uit Brazilië, maar bijvoorbeeld ook uit Saoedi-Arabië en Oman.

pluimveesector aangegeven om een dergelijke terugval in de toekomst te voorkomen:

- Het invoeren van een coöperatieve verzekering ter bescherming van de investeringen in de pluimveesector en vermindering van de risico's als gevolg van dierziekte-uitbraken.

- Financiële compensatie voor maatregelen op het vlak van bioveiligheid. Dierenwelzijn speelt een vooralsnog een ondergeschikte rol.

Milieuaspecten

Hoewel het milieubewustzijn in de Golf-regio op een betrekkelijk laag niveau staat, ziet de sector zich in toenemende mate geconfronteerd met klachten van omwonenden over stank. Nu een aantal projecten in de nabijheid van woonlocaties geblokkeerd is, zal het besef toenemen om hiermee rekening te houden. De aandacht voor een betere benutting en verwerking van reststromen in de pluimveeketen groeit, deels om redenen van diergezondheid, maar ook vanwege de economische waarde van enkele reststromen, zowel in de dierproductie als in de slachthuizen. Hier valt nog een slag te maken (rendering, afvalwaterbehandeling).

Kansen voor Nederland

Nederlandse bedrijven spelen al een belangrijke rol in de toelevering van de pluimveeketen in Saoedi-Arabië. Het is een competitieve markt die veel aandacht vraagt voor de persoonlijke relaties. Kansen liggen er in de verdere verwerking van pluimveevlees en de verwerking en verwaarding van de reststromen. Daarnaast worden uitbreidingsinvesteringen verwacht van bestaande bedrijven met het oog op de nog steeds groeiende markt. Een verdere ontwikkeling van de pluimveeketen is vooral gebaat bij een verbetering van het management van de bedrijven en investeringen in

HatchTech

HatchTech Incubation Technology uit Veenendaal is een wereldspeler op het gebied van broedmachines en timmert hard aan de weg om zijn positie in het Midden-Oosten te verstevigen. Het bedrijf biedt innovatieve oplossingen waaronder de Hatch Brood (kuikentjes worden de eerste vier cruciale dagen optimaal verzorgd) en de HatchTraveller (optimale temperatuur en luchtstroom tijdens transport zorgt voor minimale uitval). Ter illustratie: onlangs gingen 53.000 eendagskuikentjes met de HatchTraveller op transport, een reis die bijna veertig uur duurde bij een buitentemperatuur van 49 graden. “Slechts zeven kuikentjes hebben die reis niet overleefd”, vertelt Carel Neervoort niet zonder enige trots. Neervoort is geen onbekende in het Midden-Oosten, hij woonde en werkte in Riyadh voor Wavin en werkte tien jaar in het Midden-Oosten voor Stork PMT. Nu is hij in dienst van HatchTech, ‘ter verzwarend van het verkoopteam’. Neervoort: “Vergeleken met twintig jaar geleden is de markt een stuk overzichtelijker geworden. Maar er is nog veel in te halen. Nog steeds wordt er veel geïmporteerd uit landen als Brazilië en Frankrijk. Toch is men de laatste tijd geneigd meer te gaan investeren in eigen productie. Wil je hier zakelijk slagen, dan is het een absolute voorwaarde dat je klant je goed kent. Een vertrouwensrelatie is essentieel. En een actieve agent, in ons geval AIMCO, voor praktische zaken is onontbeerlijk. Daarnaast is het belangrijk dat je product of dienst al goed functioneert. AIMCO heeft een *flagship* broederij gebouwd, volledig uitgerust met onze apparatuur. In de markt hebben we daar een goede naam mee verkregen en dat heeft zeker geresulteerd in het verkrijgen van nieuwe klanten in de regio.”

het kennisniveau van de medewerkers. Veel werk wordt verricht door goedkope arbeidskrachten uit lagelonenlanden, die daarvoor nauwelijks een opleiding hebben gehad. De overheid zou graag zien dat meer Saoedi's

betrokken raken bij de industrie en heeft plannen om opleidingen en trainingsfaciliteiten te ontwikkelen. Daarnaast zoekt men Nederlandse kennis voor het opzetten van een coöperatieve verzekering voor de pluimveebedrijven. Een interessant moment om spelers in de markt te ontmoeten, is de beurs Saudi Agriculture, die dit jaar van 4-7 oktober plaatsvindt in Riyadh. De LNV-afdeling houdt op 5 oktober een netwerkreceptie. Zie de rubriek Korte Berichten verderop in dit blad voor meer informatie.

Philip de Jong,
LNV-Raad Abu Dhabi

‘Sleutelwoorden tot succes: waardevermeerdering en kostenreductie’